

HSN-AU § 47 Redovisning av uppdrag. Juridiska möjligheter laboratorieverksamhet i Region Stockholm

Ärendenummer: HSN 2021/333

Arbetsutskottets förslag till hälsö- och sjukvårdsnämnden

- Hälsö- och sjukvårdsnämnden tar emot informationen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Förvaltningen fick i uppdrag på sammanträdet den 4 februari 2026 (HSN § 12) att utreda den juridiska möjligheten för Region Stockholm att bedriva den laboratorie-medicinska verksamheten på Gotland. Med hjälp av Region Stockholms jurister på regionledningskontoret så har följande analys gjorts.

Enligt bestämmelserna om s.k. kommunal avtalssamverkan i 6 kap. 37.38 §§ kommunallagen utgör den s.k. lokaliseringsprincipen inte något hinder mot att Region Stockholm ges i uppdrag att sköta driften av laboratorieverksamheten på Gotland.

En avtalssamverkan Region Gotland och Region Stockholm om driften av laboratorieverksamheten på Gotland riskerar dock att bryta mot LOU, så länge samarbetet syftar till att tillgodose endast den ena partens behov ("köp/sälj-situation") och inte är ett ömsesidigt samarbete där båda parterna i någon mån bidrar till att uppnå ett gemensamt mål.

Det finns även andra kriterier enligt det s.k. Hamburgundantaget i LOU som måste vara uppfyllda, bland annat får ingen privat aktör gynnas genom samarbetet och verksamheten får inte vara verksam på marknaden i större omfattning.

Ingående av en eventuell avtalssamverkan bör enligt Region Stockholm beslutas av respektive regions fullmäktige.

Bedömning

För att Region Stockholms genom avtalssamverkan ska kunna sköta driften av laboratorieverksamheten på Gotland utan att bryta mot LOU, krävs att samarbetet och avtalet utformas så att båda parterna i någon mån bidrar till att uppnå ett gemensamt mål, inte bara att Region Stockholm levererar tjänster till Region Gotland. Om samarbetet utformas enbart utifrån Region Gotlands behov finns en avsevärd risk för att det bedöms utgöra en otillåten upphandling. Inför en eventuell avtalssamverkan behöver också relationen till privata aktörer (leverantörer och samverkansparter) analyseras, för att säkerställa att dessa inte medför hinder mot samverkan.

Ärendets behandling under mötet

Marie Loob, hälso- och sjukvårdsdirektör, berättar kort om ärendet.

Yrkande

Ordföranden Filip Reinhag (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Hälso- och sjukvårdsförvaltningen daterad 2026-05-18